MERKUR

1 2012

MERKUR – YLEISHYÖDYLLISTÄ PANKKITOIMINTAA. WWW.MERKURPANKKI.NET

Merkur on Tanskassa vuonna 1982 perustettu yleishyödyllinen rahoituslaitos, joka tarjoaa pankkipalveluita sekä yksityishenkilöille että yhteisöille. Merkur ei tavoittele maksimaalista voittoa, pyrkimyksenä on Tanskan valtion 10 vuoden obligaation kaltainen tuotto. Merkur rahoittaa ekologisia, sosiaalisia ja kulttuurihankkeita, joissa mukana olevat ihmiset haluavat muuttaa yhteiskuntaansa. Merkurin säästäjät voivat päättää, millaisia hankkeita heidän säästöillään lainoitetaan valitsemalla rahoituskohdealueen tai ehdottamalla rahoitettavaa hanketta.

TALLETUSKOROT JA MÄÄRÄAIKAISTALLETUSTEN PROVISIOT

1.4.2012 alkaen p.a.

Säästötili	**0,50 %**
Tukitili	**0,20 %**
(+ 1,00 % hankkeiden hyväksi)	

Ilmastotili
(+ 0,75 % hankkeiden hyväksi)

Alle 9.999,99 euroa	**0,20 %**
10.000,00 euroa ja yli	**0,40 %**

MÄÄRÄAIKAISTALLETUKSET

3 kk määräaikaistalletus

1.000-19.999,99 euroa	**0,90 %**
20.000-49.999,99 euroa	**1,10 %**
50.000 ja yli euroa	**1,30 %**

Nostoprovisio 0,5 % ennenaikaisesti nostetusta summasta

6 kk määräaikaistalletus

1.000-19.999,99 euroa	**1,30 %**
20.000-49.999,99 euroa	**1,40 %**
50.000 ja yli euroa	**1,50 %**

Nostoprovisio 1,0 % ennenaikaisesti nostetusta summasta

12 kk määräaikaistalletus

1.000-19.999,99 euroa	**1,90 %**
20.000-49.999,99 euroa	**2,00 %**
50.000 ja yli euroa	**2,10 %**

Nostoprovisio 1,5 % ennenaikaisesti nostetusta summasta

Seuraa korkomuutoksia kotisivulta www.merkurpankki.net → Yksityisasiakkaat → Hinnasto ja korot

Nan ja Peterin hakesavitalo Järnassa Ruotsissa on monien vierailijoiden kohteena.

Yksinkertaista rakentamista monimutkaisten sääntöjen aikana

LUONNONMUKAISEN rakentamisen keskus Luomura ry on toteuttamassa kaksivuotista hanketta nimeltään Rakentamisen ja asumisen mallit (RAM), jossa pyritään kokoamaan, tutkimaan ja tuomaan esiin uusia, mutta perinteeseen nojaavia rakentamisratkaisuja pientaloihin. Luomura järjesti vuosina 2010 ja 2011 miltei kuukausittain työpajoja, joissa kerättiin ja jaettiin tietoa muun muassa asumisen tunnelmatekijöistä, savirakentamisesta, puulämmityksestä ja energiasta.

Nyt hankkeessa eletään raportoinnin aikaa, joten tiedonkeräämisen antia voidaan jo hyödyntää netin tietokannassa (www.luomura.com) ja uudistuneessa näyttelyssä Luomuran Terve Talo -keskuksessa. Keskus sijaitsee Luopioisten kirkonkylässä, noin 60 kilometriä sekä Tampereelta että Hämeenlinnasta.

RAM-hankkeessa esiin tuodut rakentamisratkaisut ovat luonnonmukaisia, ekologisia ja terveellisiä, lyhennettynä LET. 10 vuotta toimineessa yhdistyksessä on keskitytty näihin kolmeen ominaisuuteen rakentamisessa: ”Luonnonmukaisuudella tarkoitamme luonnonmateriaalien suoraa käyttöä rakentamisessa, ekologiseksi voi kutsua vaikka teollisten materiaalien kierrätystä”, Luomuran hallituksen puheenjohtaja arkkitehti **Harri Metsälä** selittää.

”Materiaalien prosessoiminen ja kemiallisten yhdistelmien lisääminen kuluttaa paljon energiaa. Ilman turhia käsittelyjä luonnonmukaisissa materiaaleissa ekologisuus tulee helposti kaupan päälle.” Terveyden kannalta taas ”keinotekoiset materiaalit tuovat rakennukseen tuhansia kemiallisia yhdisteitä, joiden pitkäaikaisia vaikutuksia ihmisiin ei ole testattu etukäteen puhumattakaan niiden yhteisvaikutuksista, Metsälä vakuuttaa.

RAM-HANKE on Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman rahoittama. Merkurilta saadulla lainalla maksetaan hankkeen kustan-

Mikä olisi luomumpaa materiaaliksi kuin hitaasti kasvanut oman metsän jykevä puu.

nukset hanketuen saapuessa jälkikäteen.

Savea, puuta, olkea ja ruokoa

RAM-hankkeen nettisivuilla on mm. teemasivuja, artikkeli- ja kuvapankkeja, linkkilista sekä "talotarinoita"; konkreettisia toteutuneita taloja, joissa luonnonmukaisen rakentamisen päämateriaalit ovat mm. puu, savi, olki ja ruoko.

Puupölkyistä ja savilaastista muurattuja ovat esimerkiksi Urpolan kartanon savusauna Humppilassa ja Suomen suurimpiin pölkkysavirakennuksiin kuuluva navetta Porissa. Myös Lyhdyn tilalla Kaarinassa sijaitseva massiivisavinavetta 70 sentin paksuine seinineen on kuvattu. Se on ollut käytössä jo vuodesta 1801- ja siinä on yhä alkuperäisiä laipiorakenteita! Se on hyvä esimerkkinä siitä, miten savi suojaa puurakennetta kosteudelta. Asumiskäyttöön tarkoitetusta modernista hakesavitalosta on esimerkkinä muun muassa **Na** ja **Peter Bodingh**´in koti Järnasta Ruotsista.

Olkipaalitaloja esitellään Helsingin Jollaksesta ja Ruotsin Västervikistä. Vihdissä rakennetaan palaneen omakotitalon perustuksille puurunkoinen, järviruokokattoinen ja -eristeinen talo. Sivuilla on mukana myös Korppoossa sijaitseva olkipaali-saviateljee, jossa on puurunko ja eristysmateriaalina savirapatut olkipaalit. Muurasjärvellä sijaitsee "Tuulentupa", jonka katteena on komeasti ruokoa, jota on käytetty myös seinien levytyksissä ja jäteveden puhdistusjärjestelmässä.

Pääosin puusta rakennetuista taloista on Luomurassa esimerkkinä -"oman" Villa Marjalan lisäksi - puurunkoinen matalaenergiatalo Raaseporin alueella, pystyhirsitalon tyylikäs remontti Pohjanmaalla, hirsimökin ekologinen laajennus Kokkolassa, ja hirsinen sivukamaritalo, jossa puu on jätetty näkyviin.

Villa Höyrylinna Paraisilla on "pelkkakehystalo", jossa ei ole käytetty nauloja eikä ruuveja. Pelkkakehystalon pysty- ja ristipuurakenteinen runko on näkyvissä sekä sisä- että ulkopuolella ja siinä on kevytsaviseinät. Pääosin puusta tehdyt "Modernit mummomökit" ovat **Ari** ja **Pertti Toivarin** kannustus pienmuotoiseen, halvempaan ja säästeliääseen asumiseen. Niitä voi rakentaa myös yhteisöllisesti kiinteistöyhtiönä, jolloin osa tiloista voidaan toteuttaa yhteisinä.

Uudisrakentamisen normisto uudistuu

Rakennusala on vuosia elänyt sääntelyn ja valvonnan tiukentamisen aikaa. RAM-hankkeessa tarkoituksena oli pohtia tarkemmin, miten eri ratkaisut soveltuvat uusiin erilaisiin vaatimuksiin. Luomura ry.ssä uskotaan, että nykyajan vaihteleviin olosuhteisiin on hyvä vastata monipuolisilla rakennustekniikoilla sekä yhtä tärkeänä luovalla ja esteettisellä tavalla. Isoin sääntelymuutos astui voimaan vuonna 2010, mutta myös tänä vuonna 2012 on luvassa merkittäviä uudistuksia. Tiukentaminen on koskenut pääosin energiankulutusta sekä ilmanvaihtoa, joten näihin aiheisiin RAM-hankkeessa on kiinnitetty erityistä huomioita.

Uudisrakentamisen normiston uudistus perustuu EU:n ilmastosopimuksiin ja energiatehokkuusdirektiiviin. Nykyistä vanhan talokannan energiakulutusta voidaan tietysti myös pienentää - pääosa taloistamme kun on vanhoja. Uusien talojen rakentamisen kontrollointi on kuitenkin helpompaa kuin saada asukkaita säästämään energiaa. "On mahdollista, että tästä syystä odotetaan liiankin suuria päästövähennyksiä uudisrakentamisen kautta. Luomurassa emme halua vastustaa energiavaatimuksia, suunta on kuitenkin hyvä. Toivomme kuitenkin, etteivät ihmiset kuvittele lakiuudistusten tarkoittavan yksinkertaisesta, omaehtoisesta, kauniista tai perinteisestä rakentamisesta luopumista."

Rakentaminen perusalana

Ihmisille on siis luotu vahvoja mielikuvia tekniikasta ja siitä, että uusien säännösten täyttämiseksi ei perinteisiä menetelmiä voisi enää käyttää. Ilmanvaihto- ja lämmitys-

Kun vähän kaivaa alas, nostaa ylös ja jatkaa päästä, saa pikkuriikkisestä mummonmökistä lapsiperheelle sopivan ekoasunnon

Arkkitehdinkin ekotalossa on tulisija keskellä, jotta lämpö leviää tasaisesti.

"Luomurassa koetaan, että turhan monimutkaiset ratkaisut valtaavat alaa."

järjestelmän lisäksi koneita hankitaan myös talojen jäähdytystä varten. Uusia laitteita myydään myös tunteilla: turvallisuudella, mukavuudella tai edistyksellisyydellä. Vaikka uusi tekniikka tuokin tiettyjä parannuksia, on sillä aina miinuspuolensa, jotka on otettava huomioon: laitteiden hinta, elinkaari ja sen aikainen energiankulutus, käyttöikä, vikojen yleisyys tai varaosien löytäminen tulevaisuudessa.

Luomurassa koetaan, että turhan monimutkaiset ratkaisut valtaavat alaa. RAM-hankkeessa ja yhdistyksen toiminnassa yleisemminkin tavoitellaan yksinkertaisten ja perinteisten rakentamistapojen kilpailukyvyn ylläpitämistä ja niiden potentiaalin osoittamista. Teknisten laitteiden valmistajat hyötyvät globaalin teollisuuden tehostumisesta, kansainvälisistä normeista ja tyyppihyväksynnöistä. Yksinkertaiset ja luonnonmukaiset ratkaisut sen sijaan mahdollistavat, että rakentaminen pysyy perusalana, jolla on tärkeä rooli paikallisessa taloudessa.

Avaimet käteen tai muuten valmiiksi – ekologisessa rakentamisessa tarvitaan osallistumista

MARIA LAIHO JA HENRI MURTO päätyivät Finnlamellin talopakettiin, koska aikaa ja ammattitaitoa ei oman talon ihan alusta saakka pystyttämiseen löytynyt. Maria ja Henri työskentelevät Rekolan tilalla ja kevät kiireet ovat jo näkyvissä. Massiivilamelli-hirsitalo saatiin säältä suojaan pystytettynä lumien aikaan ja nyt se 240 millin hirsineen odottaa kevään aurinkoa ja työnjatkajia. He ovat Maria Laiho ja Henri Murto, mutta auttajiakin on luvassa. Työtä riittää hyvin vuodeksi, jos ei pitemmäksikin aikaa.

Materiaalit, energiaomavaraisuus ja vesiratkaisut ovat olleet tärkeimmät rakentamisen ekologisuuteen liittyvät tekijät. Haluttiin käyttää aitoja materiaaleja, kun maalla ollaan ja terveydenkin kannalta koettiin luonnonmateriaalit tärkeiksi, kertoo Maria Laiho. Uusiutuva, hiilidioksidia sitova puu, sen käyttö on hyvää luonnonvarojen käyttöä. Kierrätysmateriaaleja tullaan myös etsimään, maailmassa kun on jo niin paljon materiaa valmiina.

Energiaomavaraisuuteen panostetaan niin paljon kuin alk uinvestoinneilla on mahdollista. Puulämmitys kyllä ja veteen varaavaa takkaa ja vesikiertolämmitysjärjestelmää mietitään. Puuta on Rekolan tilalla omasta takaa. Aurinkoenergiankin käyttö lisäisi omavaraisuutta ja miten vaan voidaan pienentää riippuvuutta sähköstä ja sitä kautta ydinvoimasta sitä parempi.

NYT NÄYTTÄÄ SILTÄ, että tulossa olisi kuivakäymälä ja oma kaivo. Kunnan kannasta vielä riippuu riittääkö imeytyskenttä pesu- ja tiskivesille. Mariaa ja Henriä on onnistanut, sillä LVI-suunnittelijaksi on saatu paikallinen osaaja, jolle veden säästäminen on sydämen asia.

"Uudet energiamääräykset ovat haasteellisia, mutta kyllä painovoimaisen ilmanvaihdonkin kanssa saadaan ne täytettyä", kertoo Henri Murto. Hybridipainovoimainen ilmanvaihto on vielä helpompi; suihkutilan koneellinen kosteusanturilla toimiva ilmanvaihto sammuu jonkin ajan kuluttua, mutta ei hurise 24 tuntia vuorokaudessa. Kesällä uudistuvissa määräyksissä tullaan laskelmissa ottamaan huomioon myös energian tuottotavat, joista voi saada kompensaatiota.

Ekologisen rakentamisen asiantuntijoilta ollaan saatu neuvoja. Luomura ry:n Mikko Tuononen ja Harri Metsälä, LVI-asioiden Jari Ketola, messut ja ihmisten tarinat ovat olleet hyviä tietolähteitä. Itse kannattaa ottaa asioista selvää ja pitää uskaltaa kysyä ihmisiltä ja luottaa vaan siihen, että vastaan tulee ihmisiä, joilta saa apua.

Kun ei saa taloa valmiina, vaan on mukana talonrakentamisen prosessissa on tietoisempi siitä, mitä talossa on, kuinka se on rakennettu ja miten se toimii. Tai olkoon niinkin, että talo nousee avaimet käteen -periaatteella, silloinkin kannattaa osallistua rakentamiseen, käydä tontilla ja seurata työn laatua ja miettiä materiaaleja. Talopakettien joukosta Henri Murto valitsisi sellaisen, jossa materiaaleja saa vaihtaa, tällöin on enemmän mahdollisuuksia tehdä kotiaan ekologisemmaksi.

"Kun ei saa taloa valmiina, vaan on mukana rakentamisen prosessissa, on tietoisempi siitä, miten talo toimii."

Pankki 2.0 -seminaari 18.-19.5.

KAKSI Merkurin Suomen yhteyshenkilöä ovat koonneet ryhmän paremmasta pankkitoiminnasta kiinnostuneita ihmisiä järjestämään seminaarin aiheesta sekä julkaisseet nettisivut seminaarin ympärille.

Pankki 2.0 - eettinen, yhteinen, turvallinen -seminaari järjestetään Helsingissä 18. ja 19. toukokuuta Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulussa, Chydenia-rakennuksessa osoitteessa Runeberginkatu 22-24. Seminaarissa vierailevat ruotsalaisen Ekobankenin toimitusjohtaja **Annika Laurén**, espanjalaisen pankkihanke Fiaren puheenjohtaja **Peru Sasia** ja **Morten Schjætt** JAK-osuuskassojen taustajärjestöstä.

Nettisivuille on koottu esityksiä eurooppalaisista pankeista, videohaastatteluja ja puheenvuoroja ja sivustolla voit vastata kyselyyn siitä, minkälaisia ominaisuuksia haluaisit pankilla olevan.

Hankkeen tarkoitus on selvittää, millaista pankkia Suomeen toivottaisiin sekä mahdollistaa yhden tai useamman aktiivisen ryhmän syntyminen Suomeen edistämään parempaa pankkitoimintaa.

www.pankki2.fi

MERKURIN B-OSUUS

407,50 EUR

(20.1.2012, kurssi 163,00)

B-osuuden tuotto
2004: 5,08 %
2005: 6,29 %
2006: 4,94%
2007: 6,46 %
2008: 3,33 %
2009: 2,62 %
2010: 0,33 %
2011: -5,36 %

Merkurin kasvu ei riittänyt talouskriisin seurauksiin vuonna 2011

VUONNA 2008 Tanskassa puhjenneen rahoitusalan kriisin jälkeen Merkur on useaan otteeseen joutunut kohtaamaan samanaikaisesti sekä Tanskan pankkisektorin pelastamisen haasteita että lisäksi osallistumaan laajemman talouskriisin hallintaan liittyviin toimenpiteisiin, josta on aiheutunut Merkurin asiakkaille lisääntyviä tappioita. Seurauksena Merkur päätyi viime vuonna tappiolliseen tulokseen, 1,3 milj. euroa, ensimmäistä kertaa 29-vuotisen historiansa aikana.

Talouskriisi ei Tanskassa vuoden 2011 kuluessa väistynyt, kuten vuoden alkaessa yleisesti odotettiin, vaan se päinvastoin syveni. Vaikka Merkur kasvatti tuottoaan jatkuvasti vuoden kuluessa (12 %:n kasvu aina 12 milj. euroon asti), se ei onnistunut riittävän hyvin pysyttelemään luottotappioiden kasvun tahdissa. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista (luottotappiot) kasvoivat vuonna 2011 4,9 milj. euroon. Vuoteen 2010 verrattuna lisäystä oli 93 %. Vuoden 2011 luottotappiot vastaavat 2,3 % lainoista ja takauksista. Luku vastaa samassa kokoluokassa kuin Merkur olevien pankkien vuoden 2010 keskiarvoa (2,14 %).

LÄHES PUOLET luottotappioista, 2,2 milj. euroa, aiheutui kahdesta erillisestä lainakohteesta, joiden olosuhteet muuttuivat samanaikaisesti monesta syystä huonommiksi, eivätkä niiden uudelleenjärjestelyvaihtoehdot, jotka aiemmin olivat näyttäneet mahdollisilta, olleet enää käytettävissä.

"Merkurilla on vankka talletusten ylijäämä."

Toisaalta kolmen tanskalaisen pankin toiminnan loppuminen vuonna 2011 maksoi Merkurille 0,38 milj. euroa. Yhteensä Tanskan rahoitusalan kriisin tuottamat kulut ovat olleet 2,7 milj. euroa. Ne ovat kohdistuneet vuoden 2008 jälkeiselle ajanjaksolle, jonka aikana kaikkiaan 13 pankkia on lopettanut Tanskassa toimintansa.

VUODEN 2011 TILANNE on poikkeuksellinen, eikä ole mitään viitteitä siitä, että Merkur kohtaisi vuonna 2012 vastaavanlaisia yksittäisiä menetyksiä kuin vuonna 2011. Merkurin tuotot peruspankkitoiminnastaan ovat lisääntyneet huomattavasti, joten budjetoitu kasvu tulee toimimaan puskurina muiden pankkien aiheuttamia menetyksiä ja asiakkaiden aiheuttamia luottotappiota vastaan.

Merkurin peruspääoma ei ole pienentynyt. Sen ansiosta, että vuonna 2011 asiakkaat merkitsivät yli 1,3 milj, euron arvosta osuuspääomaa, on peruspääoma säilynyt edelleen edellisvuoden tasolla 30,1 milj. eurossa. Uusien asiakkaiden määrä on kasvanut 11 % nykyiseen 19 358 asiakkaaseen ja Merkur on myös arvostettu parhaiten asiakkaitaan palvelevaksi pankiksi sivuston www.mybanker.com kyselyn perusteella.

TOISIN KUIN monia muita tanskalaisia pankkeja, talletusten alijäämäisyys ei rasita Merkuria koska sillä on vankka talletusten ylijäämä. Merkur ei myöskään joudu kohtaamaan yleisiä talouden ongelmia samalla tavoin kuin esimerkiksi kiinteistösektori tai maataloussektori Tanskassa joutuu. Luomuviljelijät ovat pärjänneet keskimääräistä paremmin verrattuna perinteisiin viljelijöihin ja lainakannastamme vain 7 % on maataloussektorilla; luku, joka on pieni verrattuna moneen muuhun rahoituslaitokseen Tanskassa.

SUOMESSA Merkurilla oli vuodenvaihteessa 204 asiakasta, kun vastaavat luku edellisenä vuonna oli 192. Euromääräiset talletukset olivat yhteensä 2,2 milj. euroa osoittaen 9,1%:n kasvua. Suomalaiset asiakkaat ovat merkinneet noin 0,15 milj. euron edestä osuuspääomaa. Lainanotto Suomessa on kasvanut vuoden 2010 1 milj. euron tasosta 1,5 milj. euroon vuonna 2011 ja lainojen määrä on 29 - uusien lainojen määrä on siis kasvanut 53,3%:lla Suomessa. Ottaen huomioon, että yhteyshenkilöryhmän panos on osittain vapaaehtoistyötä, Merkur toteaa toimintojen kehittyvän Suomessa tyydyttävästi.